

jeg synes dog, at det skulde være muligt at faa fat paa Tanken, selv om den er godt gent. Imidlertid, det er ikke alene der; det er Landet over, at vi have rene Landkommuner, som det samme er Tilfældet med. Ude i Roskilde Amtsraads-kreds betaler en Kommune 25 Kr., andre 8,6 à 9,6 Kr.; i Frederiksborg Amt have vi henholdsvis 28 Kr. og 8,9 og 9,6 Kr.; i Holbæk Amt have vi 30,7 som det højeste, 8,6 som det laveste; i Sorø Amt have vi 25,9 Kr. og 8,6 Kr.; i Præstø Amt 26,9 Kr. og 4,3 Kr.; i Svendborg Amt 27 Kr. som det højeste, 4 Kr. som det laveste. Ja, saadan kunde man blive ved hele Landet igennem. Jeg skal nævne et Par Tal fra den Egn, hvor jeg hører hjemme, oppe i Thisted Amt. En meget fattig Kommune med tre smaa Sogne ude i Klitterne, Hvidbjerg, Ørum og Lodbjerg, har 40,3 Kr. pr. Tønde Hartkorn; og to forholdsvis velstaaende Landkommuner i Nærheden af Thisted, Tilsted og Skinnerup har den ene 9,6 Kr., den anden 9,1 Kr. Jeg er naiv nok til at spørge endnu en Gang: hvad Mening er der i at give disse Kommuner ganske den samme Lettelse, baade de Kommuner, som kunne nøjes med 9 Kr. pr. Tønde Hartkorn, og den i Forvejen fattige og af saa godt som alle Landets Kommuner af Forholdene daarligst udstyrede Landkommune — den ligger ude i Klitterne —, som maa give 40 Kr. 30 Øre pr. Tønde Hartkorn? Den skal have sine Par Styvere nøjagtig, ligesom de andre, uagtet dens Hartkorn er overordentlig ringe, hvad der jo er Selvfølge, da det er en overmaade daarlig Egn. Selv saadanne nær ved hinanden liggende og for den almindelige Betragtning aldeles ensstillede Landkommuner, som Alsted-Bjergby og Dragstrup-Skallerup paa Mors ere stillede ganske forskelligt, idet den første har 45 Kr. pr. Tønde Hartkorn, medens den sidste kun har 12 Kr. pr. Tønde Hartkorn, og dog skulle de begge have det samme. Retfærdigheden deri er det meget vanskeligt at forstaa. Jeg kunde gerne fortsætte, men det er ingen Nytte til. I Ringkøbing Amt f. Eks. er 36 Kr. det højeste, 5—6 Kr. det laveste. Dertil kommer — man er nemlig ikke færdig med Uretfærdigheden, fordi man har paavist den uhyre Skatteforskel — at de Kommuner, som dels have en stor Skat paa Grund af deres Forhold — jeg nævner atter Hvidbjerg, Ørum og Lodbjerg — og dels paa Grund af deres ringe Hartkorn, fordi det er en fattig Egn, faa et meget lille Bidrag af det Beløb, som anvendes til at

hjælpe dem, have saa godt som ingen Del i det Beløb, som ellers undertiden kan fylde ret godt, nemlig Bygningsafgiften, thi de have ingen bygningsafgiftspligtige Bygninger — det følger nemlig gerne med de daarlige Egne, at der ingen eller saa godt som ingen bygningsafgiftspligtige Bygninger er. Ejendommenes ringe Værdi gør, at den Overføring, som man tilsigter af de 0,4 pro mille af Ejendommenes Værdi gennem Formueskatten, heller ikke spiller nogen stor Rolle. Alt i alt vokser Uretfærdigheden sig saa enormt stor gennem de Manipulationer, som Lovforslaget tilsigter, at jeg ikke kan forstaa, at der er nogen som helst Retfærdighed i den Manøvre.

Den ærede Ordfører nævnedes endvidere, at jeg ved min Omtale af Toldloven og de indirekte Skattelove i det hele taget havde sagt, at den ærede Ordførers store toneangivende Parti her i denne Sal havde slaaet en Volte i Slutningen af sidste Rigsdagssamling. Det vilde den ærede Ordfører ikke erkende, og jeg tror egentlig, han har Ret, jeg tror, at jeg brugte et fejlt Udtryk. Det var nemlig vistnok ikke nogen Volte. En Volte er det, naar man bagefter gaar samme Vej, som man tidligere er gaaet, men det er egentlig ikke det, som det ærede Medlem og hans Partifæller have gjort. Nej, det er en Volte med Changement. Det er jo bekendt, at man ogsaa kan gøre en Volte paa den Maade, at man changerer og gaar den anden Vej. Det var et meget stærkt udpræget Changement, som ikke alene den ærede Ordfører, men mange af hans endogsaa mest fremragende Meningsfæller gjorde i Toldspørgsmaalet. (*Alberti*: Jeg?) Ja, det er det ærede Medlem, jeg sigter til. Efter at man tidligere har sunget i alle Tonearter, kan jeg gerne sige, om den Velsignelse, den store Fordel, det vilde være navnlig for den mindre bemidlede Del af Samfundet at komme til en fornuftig og retfærdig Toldreform, efter at vi atter og atter have hørt dette i en meget lang Aarrække og været mere eller mindre enige med de Herrer i den Betragtning, skete der jo pludselig den Vending, at der fra den ærede Ordførers og hans mest fremragende Meningsfællers Side udfoldedes de mest indgaaende og varme Bestæbelser for nu pludselig at konstatere, at en Toldrevision egentlig var intet værd, egentlig var uden al Betydning, egentlig ikke medførte nogen videre Fordel. . . . (Afbrydelse) — ja, naturligvis, jeg maa jo føje det til, som de Herrer tilføjede: naar den skulde købes med en Brændevinsskat. Saa